

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/115/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618202893
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7618202893.18

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci mal. deti: S. Z., S.. XX.XX.XXXX a U.W. Z., S.. XX.XX.XXXX, bytom V. A. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, deti rodičov: matka S. D., S.. XX.XX.XXXX, bytom Q., Q. X, a otec U. Z., S.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, za účasti starej matky L. Z., S.. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. A. XXX, zast. Advokátskou kanceláriou Bečarik & partners, s.r.o. so sídlom Letná 37, 052 01 Spišská Nová Ves, na návrh V. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. A. XXX, zast. JUDr. Romanom Škerlíkom, advokát so sídlom Letná 61, 052 01 Spišská Nová Ves, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Maloleté deti S. Z., S.. XX.XX.XXXX a U.W. Z., S.. XX.X.XXXX, sa dočasne odovzdávajú do náhradnej osobnej starostlivosti V. U., S.. X.X.XXXX a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zmenu výchovného prostredia vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 14P/115/2018.

II. V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

o d ô v o d n e n i e :

1.) Navrhovateľka V. U. sa návrhom doručeným na tunajší súd dňa 26.8.2020 domáhala vydania neodkladného opatrenia vo veci zverenia mal. detí Z. do náhradnej osobnej starostlivosti.

2.) Podaný návrh zdôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/115/2018-435 zo dňa 10.07.2020 súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť mal. S. a mal. U.Á., nariadenú rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/356/2015-42 zo dňa 07.06.2016 a zveril obe mal. deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia, ktorá je oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Zároveň súd upravil vyživovaciu povinnosť matky k mal. deťom a uložil povinnosť navrhovateľke, starej matke a mal. U. podrobiť sa odbornému poradenstvu v určenom rozsahu. Navrhovateľka však prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 19.08.2020 zistila, že k uvedenému dňu nebolo vykázané doručenie rozsudku starej matke resp. jej právnenému zástupcovi. Navrhovateľka má obavu z obštrukčného postupu na strane starej matky, ktorá obštrukciami sa snaží získať ďalší čas, a to aj na úkor skutočného záujmu mal. detí. Skutočnosť, že doposiaľ nie je vo veci právoplatne rozhodnuté, znamená výrazné obmedzenie a problémy navrhovateľky, ktorá sa fakticky stará o mal. S. a má skutočný a úprimný záujem zabezpečiť aj starostlivosť o mal. U.. Navrhovateľka poukazuje na blížiaci sa začiatok školského roka, s čím sú spojené zvýšené požiadavky na starostlivosť o mal. deti resp. na právne úkony vykonávané ich zákonnými zástupcami. Navrhovateľka tak nemôže vo vzťahu k škole, základnej umeleckej škole či záujmovým krúžkom vykonávať za mal. deti žiadne právne úkony, keďže rozsudok o zmene výchovného prostredia nie je doposiaľ právoplatný. Je pritom nesporné, že pokiaľ ide o mal. S., stará matka sa o S. nestará a všetka faktická starostlivosť je ponechaná na navrhovateľku.

Takýto stav je neúnosný a najmä s ohľadom na blížiaci sa začiatok školského roka je potrebné urýchlene upraviť pomery k mal. deťom. Uvedené je potrebné aj vo vzťahu k mal. U., kedy na strane navrhovateľky, ako osoby blízkej veku rodičov, sú vhodnejšie predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o mal. deti. Taktiež nie je ani v záujme mal. detí, aby došlo k deleniu starostlivosti, a preto navrhovateľka navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k obom mal. deťom. Potreba úpravy pomerov neodkladným opatrením je umocnená aj správaním starej matky po vyhlásení rozsudku 10.07.2020. Po vyhlásení rozsudku stará matka zobrala mal. U. z domácnosti v V. A. XXX a až na občasné a krátke výnimky, sa s U. doposiaľ zdržiava mimo domácnosti. Stará matka s U. príde do domácnosti v V.Š. A. len občas, na krátky čas (jeden, dva dni) a následne s ním opäť odíde na navrhovateľke neznáme miesto. Navrhovateľka predpokladá, že sa stará matka zdržiava s U. v domácnosti p. E. C.. Takéto správanie starej matky k mal. U. nie je v záujme mal. dieťaťa. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že mal. U. je fixovaný na domácnosť v V. A. a nemal by byť z tejto domácnosti vytrhávaný tak, ako to robí v súčasnosti stará matka. Stará matka svojim správaním bráni U. v styku s jeho sestrou S. a tým narúša súrodenecké väzby, ako aj väzby s navrhovateľkou a ďalšími členmi domácnosti. Stará matka teda koná presne opačne, ako by mala konať v zmysle znaleckých posudkov, vyjadrení Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves či vyjadrenia doc. P. a v neposlednom rade aj v rozpore s názorom súdu, ktorý súd vyslovil vo svojom rozsudku. U. by mal bývať v spoločnej domácnosti v V. A., stretávať sa so sestrou S., ako aj s ďalšími členmi domácnosti, pričom stará matka by mala byť v tomto U. nápomocná a snažiť sa o usporiadanie vzťahov v rodine. Stará matka koná presne opačne, snaží sa U. izolovať od sestry S., ako aj od navrhovateľky a ostatných členov domácnosti. Takéto správanie v žiadnom prípade nie je v záujme mal. U.W. a je potrebné vzťahy upraviť neodkladným opatrením ešte pred právoplatnosťou rozsudku vo veci samej. Úprava pomerov neznesie odklad až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vzhľadom na obštrukčné konanie na strane starej matky je dôvodná obava z ďalšieho predlžovania súdneho konania 14P/115/2018, obzvlášť pokiaľ stará matka podá odvolanie proti rozsudku. Vzťahy k mal. deťom je pritom potrebné upraviť okamžite, a to aj s ohľadom na začiatok školského roka. Neodkladné opatrenie je spôsobilé okamžite upraviť pomery a zabrániť týmto nežiaducim negatívnym dôsledkom. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Za uvedených okolností považuje navrhovateľka za dôvodné, aby súd v zákonnej 7 dňovej lehote nariadil neodkladné opatrenie v zmysle § 367 CMP, ktorým uloží starej matke odovzdať navrhovateľke mal. S. a mal. U. do jej osobnej starostlivosti. Zároveň považuje navrhovateľka za dôvodné, aby súd neodkladným opatrením upravil práva a povinnosti k mal. deťom na čas do právoplatného skončenia konania sp. zn. 14P/115/2018 a to tak, že mal. deti budú zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky. S poukazom na uvedené skutočnosti žiadala súd aby nariadil toto neodkladné opatrenie.

3.) Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4.) Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5.) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6.) Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7.) Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8.) Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

9.) Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

10.) Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

11.) Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12.) Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13.) Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14.) Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15.) Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16.) Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17.) Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18.) Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný. Osobitosť tohto neodkladného opatrenia sa prejavuje aj v zákonnej lehote, v ktorej súd o návrhu na nariadenie takého opatrenia rozhodne. Ide o sedemdňovú lehotu, ktorá zdôrazňuje požiadavku na rýchle riešenie situácie, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza, resp. v ktorej by sa bez neodkladného zásahu súdu mohlo ocitnúť. Tiež je nutné uviesť, že pre to, aby súd rozhodol o neodkladnom opatrení, vychádza pritom zo skutočností nie preukázaných riadnym dokazovaním v rámci civilného procesu, ale len skutočností osvedčených predovšetkým navrhovateľom, čo je logickým následkom vyplývajúcim z potreby rýchlej úpravy vzťahov. V danom prípade nevzniká časový priestor na vykonávanie dokazovania. Preto sa neodkladným opatrením upravujú právne vzťahy VŽDY LEN DOČASNE.

19.) Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z vykonaného šetrenia súd dospel k záveru nutnosti potreby okamžitej úpravy vzťahov, ktorá neznesie odklad. Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž o. i. zrejmé, že na tunajšom súde je vedené konanie sp.zn. 14P/115/2018 o zmenu výchovného prostredia vo veci mal. detí Z., a to S. a U.. Po vykonanom rozsiahlom dokazovaní vo veci, vrátane znaleckého dokazovania, lekárskeho správ, znaleckých posudkov, výpovedí účastníkov ako aj samotných maloletých detí, správ kolízneho opatrovníka ako aj správ Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves súd rozhodol vo veci samej rozsudkom č.k. 14P/115/2018-435 a to tým spôsobom, že o.i. vo výroku I. zrušil náhradnú osobnú starostlivosť mal. S. Z., nar. XX.XX.XXXX a mal. U. Z., nar. XX.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn.: 16P/356/2015-42 zo dňa 07.06.2016 a zveril mal. S. Z., nar. XX.XX.XXXX a mal. U. Z., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti V. U., nar. XX.XX.XXXX, avšak s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súčasne priznal navrhovateľke oprávnenie maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Pri rozhodovaní vychádzal z vykonaného dokazovania,

v rámci ktorého boli zistené a súdom konštatované vo výroku rozhodnutia vo veci samej, že je v záujme maloletých detí, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť a mal. deti Z. boli zverené do starostlivosti V. U.. Stanovisko súdu o najlepšom záujme maloletých detí sa opiera o to, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vyplýva zo vykonaných dôkazov, na ktoré bolo treba odborné znalosti, predovšetkým z predloženého znaleckého posudku Q.. Z. Š., tak aj zo správ kolízneho opatrovníka, Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves a v neposlednom rade aj z názoru matky maloletých detí. Súd sa pri svojom rozhodovaní riadil len názormi a závermi odborníkov v danej oblasti a to s ohľadom na naplnenie najlepšieho záujmu maloletých detí a vyriešenia vzniknutej situácie v rodine. Výrok o zverení maloletých detí do starostlivosti V. U. je naviazaný na právoplatnosť uvedeného rozsudku, voči ktorému však podala stará matka, (osoba, v ktorej náhradnej osobnej starostlivosti sú oba maloleté deti v súčasnosti) v zákonnej lehote odvolanie.

20.) Naliehavosť okamžitej potreby úpravy vzťahov vyplynula z toho, že súdom bol konštatovaný najlepší záujem maloletých detí na zverení do starostlivosti V. U., avšak z dôvodu podaného odvolania výrok o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti právoplatnosť nenadobudne skôr, ako odvolací súd nerozhodne o podanom odvolaní starej matky. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je preto logickým následkom vzniknutej situácie, kedy znovu len dochádza k oddiaľovaniu zmyslu a účelu tohto súdneho konania. Potreba úpravy vzťahov, zvlášť u maloletých detí vyžaduje rýchly zásah, rýchlu úpravu vzťahov, nakoľko maloleté deti sú vo vývoji a vývine, rastu, formujú sa, formujú svoje názory, postoje, pričom nepriaznivé prostredie môže zanechať v nich negatívne vplyvy, ktoré sa môžu u nich negatívne aj v budúcnosti prejavíť. A vykonaným dokazovaním bolo konštatované ako vhodnejšie prostredie u pani V. U.. Nie je preto vhodné z dôvodu konštatovaného najlepšieho záujmu maloletých detí oddiaľovať zaver súdu urobeného z vykonaného rozsiahleho dokazovania zameraného predovšetkým na odbornú stránku skúmania tohto záujmu u oboch maloletých detí.

21.) Z tu uvedených dôvodov preto súd týmto nariadeným neodkladným opatrením právne zlegitimizoval skutkový stav do času, kým odvolací súd nerozhodne o podanom odvolaní, a teda dočasne odovzdal maloletú S. a maloletého U.W. Z.L. do starostlivosti ich tety V. U., a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu na zmenu výchovného prostredia vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 14P/115/2018.

22.) Súd návrh na určenie vyživovacej povinnosti matky vo vzťahu k maloletým deťom zamietol, jednak z dôvodu dočasnosti úpravy vzťahov, jednak s ohľadom na § 45 ods. 8 a § 77 Zákona o rodine.

23.) S poukazom na tu uvedené skutočnosti súd rozhodol, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.